

14. RACIONAMENT EN VERD

Fem un seguiment del raigràs en els seus estats vegetatius, en pastura o *ad libitum*, com a únic aliment, i amb palla. Partim de les necessitats d'una vaca de 650 kg de pes, i que pot produir 25 litres de llet al dia, condició corporal 2,5, i que no es troba ja en les 8 primeres setmanes de lactació. CI de 18,4 UE.

Estat	Kg verd	Kg MST	% F:C	Kg llet (UFL)	Kg llet (PDI)	Risc acidosi	N urinari ¹	N fecal ¹	Metà ¹
Fulla tardor/hivern	111,87	18,57	100:0	27,23	24,18	No	159,68	172,68	375,56
Fulla primavera	125,51	18,95	100:0	32,98	25,78	No	165,76	175,65	381,53
Espiga a 10 cm	117,51	18,57	100:0	31,03	21,90	No	162,04	166,24	380,36
1 setmana abans inici espigat	106,13	17,41	100:0	23,23	17,16	No	175,97	152,35	361,20
Inici espigat	104,49	24,70	100:0	22,03	16,15	No	179,99	149,73	357,55
Espigat	94,71	16,86	100:0	18,97	14,05	No	140,54	144,44	349,29
Final espigat	82,24	16,78	100:0	17,70	12,88	No	138,93	142,31	348,34
Inici floració	70,07	16,82	100:0	16,98	11,88	No	137,35	141,01	347,36
Floració	61,13	16,81	100:0	15,87	10,84	No	135,64	139,53	344,96

Si la vaca només menja farratge, produeix segons el valor del farratge, en aquest cas amb desequilibri entre energia i proteïna, i contràriament al que es pugui pensar, no hi ha risc d'acidosi, ni la quantitat de N urinari i N fecal estan per sobre de la normalitat, i la producció de metà també és baixa (entre 344 i 381 g/vaca i dia). És important observar que la potencialitat (en kg de llet) del raigràs s'adapta al cicle productiu de la vaca..., que hagi parit a la tardor.

Ara per alguns estats vegetatius, formulem racions per a una determinada producció amb incorporació de concentrats, i comparem amb la ingestió de raigràs sol.

Estat	Kg RG verd	Kg MST	% F:C	Kg llet (UFL)	Kg llet (PDI)	Risc acidosi	N urinari ¹	N fecal ¹	Metà ¹
<i>Fulla tardor/hivern</i>	<i>111,87</i>	<i>18,57</i>	<i>100:0</i>	<i>27,23</i>	<i>24,18</i>	<i>No</i>	<i>159,68</i>	<i>172,68</i>	<i>375,56</i>
1) Fulla tardor/hivern, Co	81,00	22,59	71:29	30,00	30,00	No	211,52	220,40 ↑	438,42 ↑
2) Fulla tardor/hivern, Co	49,86	22,80	52:48	30,00	30,00	Alt	202,59	223,79 ↑	395,52 ↑
<i>Inici espigat</i>	<i>104,49</i>	<i>17,24</i>	<i>100:0</i>	<i>22,03</i>	<i>16,15</i>	<i>No</i>	<i>179,99</i>	<i>149,73</i>	<i>357,55</i>
3) Inici espigat, Co	84,33	24,70	60:40	30,00	30,00	No	204,31	236,59 ↑	406,89 ↑
<i>Final espigat</i>	<i>82,24</i>	<i>16,78</i>	<i>100:0</i>	<i>17,70</i>	<i>12,88</i>	<i>No</i>	<i>138,93</i>	<i>142,31</i>	<i>348,34</i>
4) Final espigat, Co	39,87	22,75	51:49	27,00	27,00	Alt	187,21 ↑	215,45 ↑	376,90 ↑

- 1) Fulla tardor/hivern: la primera ració es dona prioritat al farratge (71:21), no hi ha risc d'acidosi, sí produeix excés de N urinari, el N fecal augmenta respecte del raigràs sol, però no en produeix excés, seguint INRA (2018). El metà augmenta, dins la normalitat
- 2) Fulla tardor/hivern, la segona ració és de les usuals (52:48), el risc d'acidosi és alt, excés de N urinari, i augmenta el N fecal i el metà. Observi's que en aquest cas el metà (395) és inferior a l'anterior (438), ja que té més farratge, hi ha més fermentació ruminal, però no tanta com quan el raigràs és l'únic ingredient. A més, tant la primera com la segona, contenen sec de civada (2-3 kg) i palla (1-2), que no posem a les taules per manca d'espai.
- 3) Inici espigat (60:40), N urinari en excés, i augmenta N fecal i metà
- 4) Final espigat (51:49), alt risc d'acidosi, N urinari, N fecal i metà augmenten

Baixar el nivell de N (urinari i fecal) possiblement requereix d'un canvi productiu, que el pagès per si sol no pot assumir, però en tot cas, una pastura racional pot evitar la concentració nitrogenada.

¹ g/vaca i dia